

Latvijas Nacionālās bibliotēkas pastāvīgā ekspozīcija “Grāmata Latvijā” iepazīstina ar Latvijas grāmatniecības vēsturē nozīmīgām tēmām. Aicinām iepazīties ar dažām no tām. Ja rodas jautājumi vai komentāri, rakstiet [gramata.latvija@lnb.lv!](mailto:gramata.latvija@lnb.lv)

Vienojieties ar skolēnu, kā tiks sniegtas atbildes – citā dokumentā vai kā komentāri pdf failā, vai arī jautājumi tiks atbildēti mutiski! Praktiskajos darbos iespējams izmantot dažādas tehnikas.

Grāmatu ilustrācijas cauri gadsimtiem

2.– 4. klase

Skolotāja lapa

Mācību materiāls balstīts ekspozīcijas “Grāmata Latvijā” saturā un stāsta par sešiem pagrieziena punktiem ilustrāciju vēsturē. Tas var noderēt sociālo, mākslas un kultūras priekšmetu mācību satura apguvei, kā arī kalpot kā saskares punkts starp šīm un citām (piemēram, tehnoloģiju, valodu un dabas zinību) mācību jomām.

Ar materiālu paredzēts strādāt vairākas nodarbības, un skolotājam ir iespēja to attīstīt dažādos virzienos, papildinot arī ar savu stāstījumu un citiem papildmateriāliem.

Dabas zinību joma. Eksperimentē ar dabā un mājās atrodamām vielām, izgatavojot paštaisītas krāsas (D.3.1.1.2.¹). Mācās par materiāliem, kas izmantoti grāmatu izgatavošanā senāk un mūsdienās (pergaments, lupatu papīrs, celulozes papīrs, āda, koks, metāls) (D.3.1.3.2.; D.6.1.3.2).

Tehnoloģiju joma. Mācās par drukas tehnoloģiskajiem risinājumiem senāk un mūsdienās un dizaina risinājumiem, kas ar šīm tehnoloģijām saistīti (T.3.3.4.2.). Salīdzina ar rokām un rūpnieciski radītu lietu priekšrocības, vērtību un trūkumus (T.6.3.4.1.). Mācās par latviešu ilustrāciju kultūrvēsturisko nozīmi (Jaunsudrabiņš, Stāraste, Kovaļevska un citi) (T.3.3.1.1.).

Sociālā un pilsoniskā / tehnoloģiju mācību joma. Mācās par ilustrācijām kā autordarbiem, uz kuriem attiecas autortiesības. Mācās lietot atsauces (S.3.3.3.; T.3.3.3.6.).

Sociālā un pilsoniskā mācību joma. Mācās par grāmatu iespēšanas tehnoloģiju attīstības pozitīvo un negatīvo ietekmi uz norisēm sabiedrībā (S.6.7.3.).

Kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību joma. Stāsta par ilustrācijās redzamo un to, ko var iztēloties (K.3.1.1.; K.3.4.2.). Izmēģina augstspieduma tehniku, mācās par līniju kā galveno izteiksmes līdzekli grafikā (K.3.1.2.; K.6.1.2.).

Valodu mācību joma. Ar izpratni lasa tekstu un atbild uz jautājumiem (VLM.3.1.1.3.). Noformē un veic aptauju par mīļākajām ilustrācijām (VLM.6.2.1.7.).

Šajā materiālā nepiedāvājam vērtēšanas kritērijus, jo tas ir paredzēts izziņai un radošuma attīstīšanai. Skolotājs var brīvi izvērtēt un izvēlēties piemērotāko vērtēšanas stratēģiju.

1 Šeit un turpmāk: atsauces uz projekta “Skola 2030” plānotajiem skolēnu sasniežamajiem rezultātiem. <http://ejuz.lv/6hx9>